

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo||nis Episcopi Hal-||berstatten[sis] Homiliarum,
nunc sexto || maiori [pro] ante hac unquam dili||gentia
excusarum, || Pars ...**

praeter omnes omnium appendices, accesserunt iam recens homiliae
aliquot piæ, ante hoc tempus excusæ nusquam

Pars Aestivalis

Haimo <Altissiodorensis>

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1551

VD16 H 222

Humanum dico propter infirmitatem Ro. 6 .

urn:nbn:de:hbz:466:1-39335

falsa pietate dixerunt: post iudicium dæmones esse soluendos. Sicut enim æternum regnum præparatum est sanctis, ita æternum supplicium reprobis, domino dicente: Ite maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & angelis eius. Et iterum: Ibunt hi in supplicium æternum, iusti autem in uitam æternam. Hinc per Salomonem dicitur: Lignum in quacunque parte ceciderit, siue ad austrum, siue ad aquilonem, id est, siue in infernum, siue in regnum dei, ibi erit.

Mat. 25.

Ecc. 19.

DOMINICA VIII. POST PEN
tecosten, ad Romanos VI.

Fratres, Humanum dico propter infirmitatem carnis uestre &c.

Quid est hoc quod dicit Apostolus, Humanum dico? Hoc est, leue & ad complendum facile. Actus diceret alijs uerbis: Quia carnales adhuc estis, non potestis propter fragilitatem carnis maiora præcepta ferre & implere, idcirco leuia præcepta uobis committam. Quid enim tam facile, ut Origenes dicit, quid tam leue, quam ut sit homo ita promptus ad iustitiam & ad dei uoluntatem complendam, sicuti ad mala opera solet esse promptus? Multo magis, siquidem leuius potest uirtutibus deseruire quam uitijs, & dei uoluntatem implere quam diaboli. Videamus quomodo, & dicamus pauca & pluribus. Est quilibet latro, & quilibet alius iustitia propria uiuens, non de rapina. Dum latro cruciatur gelu & frigore, & superfluis meditationibus per dies & noctes torquetur, uoluens in animo, expectans in agro, quomodo

do furtum perficiat: iustus securus epulatur in die de laboribus proprijs, & quiete noctis cum securitate delectatur. Et dormiente iusto somno gratissimo, plerumque ille qui gelu frigoris & inedia famis torquetur, occiditur ab his, quibus uim inferre molebatur. Similiter qui adulterium perpetrat, timet superuenire maritum & interfici ab illo, timet etiam uicinos propter famam malam. E contra castus & amator proprii conjugij, securitate seruat castitatem suam, uel etiam secure amplectitur proprium connubium. Quapropter subiungit Apostolus: Sicut, inquit, exhibuistis, id est, pręparastis. membra uestra seruire immunditię, id est, libidini, fornicatiōi, impudicię [& iniquitati] subauditur seruire [ad iniquitatem] perpetrandam, [ita nunc exhibete membra uestra seruire iustitię] omnibus uirtutibus [in sanctificationem.] uidelicet ut sancti esse possitis, secundum quod deus omnipotens precipit: Sancti estote, quia ego sanctus sum. **Leu. 11. & 19.** Per iniquitatem debemus intelligere omnia peccata: quia quicquid contra legem dei agitur, iniquitas nuncupatur. Per iustitiam uero, omnes uirtutes. Et est sensus: Sicut uos pręparastis antequam ad fidem uocati essetis, ut seruiretis omnibus immunditijs: ita nunc in fidem iam consistentes, pręparate omnia membra & omnes sensus corporis uestri, quomodo seruiatis omnibus uirtutibus.

Cum enim serui essetis peccati, liberi fuistis iustitię.] Sicut qui seruit peccato & diabolo, eius seruus est cuius uoluntatem adimplet, sic qui seruit iustitię, seruus est iustitię & dei. Qui enim seruit furto & adulterio, seruus est adulteri & fur

ti. Sed hoc sciendum, quia seruum esse iustitiæ, laudabile est: liberum uero esse a iustitia, non est laudabile. Ita seruum esse peccati, detestandum est, liberum autem a peccato, laudandum.

Quem ergo fructum habuistis tunc in illis? Iubauditur, turpitudinibus peccatorum, in quibus nunc erubescitis? nam finis illorū, mors est. Romani antequam ad fidē domini uenirent, omnibus uitijs omnibusq; turpitudinibus seruibant, quæ etiam turpe est dicere. Sunt tamē ab Apostolo in hac epistola iā superius commemorata. Venientes ad fidem, erubescabant ac uerecundabantur non solum in facto, sed etiam in recordatione eorum. Vnde Apostolus uolens eos confirmare, ne ad illa reuenterentur, aiebat Dicite mihi, quem fructum (id est, quam remunerationē bonam) habuistis in illis turpitudinibus, in quarum recordatione & memoria nunc erubescitis & uerecundamini? Nam finis illorū, id est, consummatio illorum peccatorum, mors æterna est, quando homo in peccatis criminalibus moritur & terminū uitæ facit. Finis peccatorū mors est illi, quia mortem æternā inde accipit. De talibus dicit Propheta. Computruerunt iumenta in stercore suo. Iumenta appellantur homines, qui irrationabiliter uiuunt sine honestate moræ & cōuersationis. Iumenta q̄ppe in stercore computrescere, est, in fœtore luxuriæ & turpitudinibus uitiorū uitā finire.

Nunc uero liberati a peccato per passionem Christi, per aquam baptismatis seruitiū facti deo, qui ante eratis serui diaboli, **habetis fructum uestrū in sanctificationem.**

Rom. 1.

Ioc. 1.

Quia opus uestrū ē, & sanctificationē uobis procurat,
finem uero uitam eternam.

id est, consummationem operū uestrorum habetis uitam eternam, quia uitam eternam pro perseverantia uestra percipietis.

Stipendium enim peccati.

id est, remuneratio peccatorum [mors] eterna est. Non tamen de omnibus peccatis intelligendū est, sed de criminalibus, de quibus dicit Iohannes: Est ^{1. Ioh. 5.} peccatum ad mortē: non pro hoc dico ut quis roget. Antiquitus enim potius ponderabatur pecunia, quam numerabatur. Vnde militibus pro uita regis & gubernatione patrie militantibus, stipendium (hoc ē, substantia & remuneratio) ex publico arario tribuebatur. Et sicut illis remuneratiōis causa stipendium dabatur, ita militantibus diabolo dabitur mors eterna pro remuneratiōe.

Gratia autem dei, uita eterna in Christo Iesu domino nostro] Quid est, quod loquens de remuneratiōe peccati, stipendiū nominauit ipsam remuneratiōem: & de remuneratiōe electorū dixit, gratia dei? Ideo, quia illi qui militāt, propriam mercedē accipiunt. Quicquid autē electi habent, totum a gratia dei accipiunt, siue fidē, siue charitatem, seu aliquod bonum opus habeant: & insuper pro gratia ista fidei & bonorum operum, accipiet gratis a deo uitam eternam per adiutorium Iesu Christi, sine quo nihil boni habere possumus.

DOMINICA VIII. POST

Pentecosten. Marci VIII.

In illo tempore Cum turba multa esset cum Iesu, nec haberēt quod manducarent,

AA